

Sygn. akt IV U 198/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 października 2014r.

Sąd Okręgowy w Elblągu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Renata Żywicka

Protokolant: st. sekr. sądowy Jolanta Fiedorowicz

po rozpoznaniu w dniu 14 października 2014r. w Elblągu na rozprawie

sprawy z odwołania D. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E.

z dnia 03/01/2014 r. znak: (...)

o składki

I. **oddala odwołanie,**

II. **zasądza od wnioskodawczyni na rzecz pozwanego kwotę 2400 zł (dwa tysiące czterysta złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu – kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt IV U 198/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 03 stycznia 2014r. znak (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. ustalił wysokość zadłużenia D. M. na kwotę 25.811,41 zł:

1) z tytułu składek na **ubezpieczenia społeczne** w ramach zakresów deklaracji 01-39 za okres od 2003-08 do 2006-08 w kwocie 5.930,23 zł i odsetek za zwłokę 6.859,00 zł;

2) z tytułu składek na **ubezpieczenie zdrowotne** w ramach zakresów deklaracji 01-39 za okres od 2003-08 do 2013-08 w kwocie 4.961,89 zł i odsetek za zwłokę 4.444,00zł;

3) z tytułu składek na **Fundusz Pracy** w ramach zakresów deklaracji 01-39 za okres od 2002-05 do 2007-09 w kwocie 1.668,29 zł i odsetek za zwłokę 1.948,00 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy stwierdził, że płatnik składek D. M. nie dopełniła obowiązku wynikającego z art. 46 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych i nie opłaciła należnych składek. W związku z tym organ rentowy wszczął postępowanie w sprawie określenia wysokości zadłużenia i wezwał płatnika składek do złożenia pisemnych wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacenia składek. Ponieważ jednak płatnik składek takich wyjaśnień nie złożyła organ rentowy wydał decyzję określającą wysokość zadłużenia wynikającą ze składanych przez płatnika składek deklaracji 01-39.

Z powyższą decyzją nie zgodziła się D. M., wnosząc odwołanie. Skarżąca zarzuciła organowi rentowemu wydanie decyzji z rażącym naruszeniem prawa poprzez:

- błędną subsumcję art. 74 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz art. 104 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z zaznaczeniem iż wskazane normy nie mają zastosowania;

- nieprawidłowe zastosowanie art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez uznanie, poprzez uznanie, iż skarżąca jest dłużnikiem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i była zobowiązana do dokonania korekty naliczenia składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne za zatrudnionych pracowników;

- nie zastosowanie przy rozpoznaniu treści art. 24 ust. 4 cytowanej ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych;

- naruszenie art. 6 w zw. z art. 7 i 8 oraz art. 77 § 1 k.p.a. wobec przekroczenia granic uznania i swobody w ocenie sprawy, prowadzenia postępowania w sposób naruszający jej zaufanie do praworządności działań organu i brakiem działań na rzecz wyjaśnienia okoliczności korzystnych dla skarżącej oraz braku należytej staranności w ocenie okoliczności sprawy;

- naruszenie art. 107 § 1 i § 3 k.p.a. poprzez odstąpienie przez organ od sporządzenia uzasadnienia faktycznego zaskarżonej decyzji, które powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów, które organ uznał za udowodnione, dowodów na których się oparł oraz przyczyn, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, a nadto poprzez odstąpienie od sporządzenia uzasadnienia prawnego decyzji, które powinno zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

W uzasadnieniu swojego stanowiska płatnik składek podnosiła, iż organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję nie uwzględnił wszystkich dat i kwot faktycznych wypłat należności z tytułu składek za kwestionowane miesiące rozliczeniowe. Nadto zarzuciła, iż pozwany nie ustosunkował się do wyjaśnień pełnomocnika skarżącej. W konkluzji D. M. wskazała, iż brak uzasadnienia faktycznego i prawnego zaskarżonej decyzji uniemożliwia jej możliwość podjęcia polemiki z jej treścią.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego podnosząc, iż zaskarżoną decyzją ustalił wysokość zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy. Pozwany przedstawił, iż przy sporządzaniu zaskarżonej decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych uwzględnił przedawnienia składek, nadto dołączył do decyzji wyliczenie poszczególnych należności. Jednocześnie zaznaczył, iż organ rentowy w dniu 16.08.2013r. z urzędu dokonał korekty dokumentów rozliczeniowych na skutek wcześniejszych decyzji (...) i (...) z dnia 16.04.2012r./, o czym D. M. była poinformowana ze szczegółowymi wyjaśnieniami o przyczynach korekty i wysokości zadłużenia z odniesieniem się do wszystkich wpłat i zwrotów przez nią dokonanych i na jej rzecz.

W piśmie z dnia 09 kwietnia 2014r. skarżąca podtrzymała odwołanie, przytaczając tożsamą argumentację jak w odwołaniu. Dodatkowo płatnik składek zarzuciła, iż pozwany w zaskarżonej decyzji i odpowiedzi na odwołanie nie wskazuje jaka jest podstawa faktyczna ustalenia składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy za okres po styczniu 2005r., co uniemożliwia jej odniesienie się do wysokości składek wynikających z zaskarżonej decyzji. Skarżąca powołując się na ten fakt, podała iż nie ma wiedzy, których ubezpieczonych dotyczą różnice w składkach i w jakiej wysokości oraz na jakiej podstawie organ rentowy zmienił wysokość podstaw naliczania składek. D. M. jednocześnie zarzuciła, iż składki na ubezpieczenie społeczne za miesiące 08/10/11/2013r., składki na ubezpieczenie zdrowotne za miesiące 08-11/2013r. oraz składki na Fundusz Pracy za miesiące 05-12/2002r., 02-04/2003r. i 06-12/2003r. w dacie wydania zaskarżonej decyzji uległy przedawnieniu zgodnie z art. 24 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych.

Pozwany organ rentowy ustosunkowując się do zarzutów skarżącej, podtrzymał swoje stanowisko w zaskarżonej decyzji oraz odpowiedzi na odwołanie, z zaznaczeniem iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych w toku postępowania administracyjnego odniósł się do wszystkich jej zastrzeżeń, dowodem czego są pisma z dnia 19.11.2013r. i 20.12.2013r.

oraz załącznik do zawiadomienia o wszczęciu postępowania. Organ rentowy także podkreślił, że przy wydaniu zaskarżonej decyzji został uwzględniony wpływ przedawnienia składek na dzień wszczęcia postępowania zgodnie z art. 24 ust.5b cytowanej ustawy.

W toku postępowania pozwany na żądanie Sądu przedstawił szczegółowe rozliczenie konta płatnika uwzględniające wpłaty dokonane do dnia wydania zaskarżonej decyzji oraz sposób ich zaliczenia na poszczególne fundusze. Organ rentowy jednocześnie wskazał, że na dzień wydania przedmiotowej decyzji uwzględniono przedawnienie składek za okres 02/2001-07/2003 na ubezpieczenie społeczne, a ponadto (...), (...)- (...), (...)- (...) z tytułu ubezpieczenia zdrowotnego oraz (...)- (...) i (...)- (...) na Fundusz Pracy.

Powyższe rozliczenie konta zostało doręczone wnioskodawczyni, przy czym została ona wezwana do złożenia ewentualnych zastrzeżeń do wyliczeń pozwanego oraz pouczona, iż brak odpowiedzi w terminie 14 dni będzie skutkowało oparciem orzeczenia na rozliczeniu konta płatnika dokonany przez ZUS. Skarżąca po otrzymaniu powyższego rozliczenia nie wniosła do nich zastrzeżeń w wyznaczonym przez Sąd terminie.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Bezspornym w sprawie było, że skarżąca jako prowadząca działalność gospodarczą pod firmą (...) w E. ul. (...) jako płatnik składek zobowiązana była do odprowadzania składek dla zatrudnionych pracowników. Skarżąca nie odprowadzała składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy w terminie i w pełnej wysokości mimo składanych deklaracji. Organ rentowy wszczął postępowanie administracyjne w sprawie określenia wysokości należności z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy o czym skarżąca została poinformowana w dniu 28 października 2013r. Pozwany wezwał również płatnika składek do złożenia w terminie 7 dni pisemnych wyjaśnień w sprawie przyczyn nieopłacania składek pod rygorem wydania decyzji w sprawie określenia wysokości należności na podstawie zgromadzonych ówczesnie dowodów.

Po złożeniu wyjaśnień przez płatnika składek pozwany przeanalizował zebrany materiał dowodowy i wydał przedmiotową decyzję. Zgodnie z załącznikiem do powyższej decyzji stan zaległości skarżącej z tytułu składek został określony na kwoty wynikające z decyzji. Z pokrycia należności dla płatnika oraz rozliczenia wpłat na należności dla płatnika na dzień 17 lipca 2014r. stan zaległości skarżącej z tytułu składek zmalał i wynosił na ten dzień 25.131,84 zł.

/dowód: pokrycie należności dla płatnika k. 30-43, rozliczenie wpłat na należności dla płatnika k. 44-54 akt sprawy, a nadto: zawiadomienie o wszczęciu postępowania z dn. 25.10.2013r.+zpo, wyjaśnienia płatnika oraz pozwanego, zawiadomienie o zakończeniu postępowania z dn. 20.11.2013r.+zpo, zaskarżona decyzja z dn.03.01.2014r.+zpo +załącznik do decyzji – akta ZUS/

Do dnia zamknięcia rozprawy odwołująca nie przedłożyła w organie rentowym dowodów na potwierdzenie, że składki wynikające z zaskarżonej decyzji zostały opłacone.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach organu rentowego, a także złożonej przez pozwanego dokumentacji w toku postępowania sądowego. W ocenie Sądu wiarygodność tych dokumentów nie budziła wątpliwości i nie została też skutecznie podważona przez odwołującą.

Podnieść należy, że zgodnie z treścią art. 46 ust. 1¹[HYPERLINK "http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19981370887"](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19981370887) ustawy z dnia 13.10.1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2013. 1442 j.t.) płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Deklarację rozliczeniową oraz imienne raporty miesięczne płatnik składek przekazuje bezpośrednio do wskazanej przez Zakład jednostki organizacyjnej – art. 46 ust. 3 ustawy.

W świetle przepisu art. 23 ust. 1 powołanej ustawy od nieopłaconych w terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę, na zasadach i w wysokości określonych w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749, z późn. zm.).

Do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne – art. 32 ustawy.

Biorąc pod uwagę treść powołanych przepisów nie budzi wątpliwości, że to płatnik składek jest zobowiązany samodzielnie obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych oraz opłacać należne składki w terminach wskazanych w ustawie i składać co miesiąc stosowne deklaracje m.in. za pracowników i to zarówno w zakresie ubezpieczeń społecznych jak i składek na ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy. Takim płatnikiem składek jest niewątpliwie skarżąca w stosunku do swoich pracowników i tym samym była zobowiązana do obliczania, potrącania, rozliczania oraz opłacania należnych składek od swoich pracowników za każdy miesiąc kalendarzowy. Pozwany dokonując rozliczenia konta skarżącej stwierdził zaległości w opłacaniu składek, uwzględniając jednocześnie dokonane z urzędu korekty deklaracji rozliczeniowych za okres objęty decyzjami z dnia 16.04.2012r. /nr (...) i nr (...)/ wydanymi w oddzielnym postępowaniu. Podkreślenia wymaga, iż w toku postępowania odwoławczego, Sąd doręczył skarżącej wydruki rozliczenia wpłat należności dla płatnika uwzględniając wpłaty dokonane do dnia wydania zaskarżonej decyzji oraz pokrycie należności dla płatnika, zawierające szczegółowe rozliczenie konta płatnika, a nadto pismo pozwanego, przedstawiające okresy składek ulegające przedawnieniu. Wprawdzie wydruki przedstawiały stan konta skarżącej jako płatnika składek na dzień 17.07.2014r. i łączna kwota zadłużenia nie była tożsama z kwotą na dzień wydania decyzji, niemniej jednak w ocenie Sądu w pełni odzwierciedlają stan konta płatnika składek. Sąd w tym zakresie miał na uwadze wyjaśnienia pozwanego na rozprawie w dniu 14.10.2014r., iż stan rozliczenia konta ulega zmianie każdego dnia i nie ma możliwości uzyskania ponownie wydruku na dzień wydania decyzji. W takim stanie rzeczy skarżąca miała w zupełności zobrazowany stan swojego konta rozliczeniowego jako płatnika składek i mogła przedstawić stanowisko z odniesieniem się do poszczególnych okresów odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne.

Zatem chociażby z tego powodu nie mogło zyskać uznania stanowisko skarżącej, iż nie mogła ona odnieść się do ustaleń pozwanego w zaskarżonej decyzji z powodu braku uzasadniania faktycznego i prawnego. Na uwagę zasługuje, iż płatnik składek przedstawiła swoje twierdzenia, nie przekładając na potwierdzenie żadnych dowodów.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że w postępowaniu odwoławczym od decyzji organu rentowego, Sąd ocenia legalność decyzji według stanu rzeczy istniejącego w chwili jej wydania. W kwestii tej wielokrotnie wypowiedział się Sąd Najwyższy /zob. wyrok SN z dnia 20.05.2004r. II UK 395/03, OSNP 2005, nr 3, poz. 43; wyrok SN z dnia 07.02.2006r., I UK 154/05, LEX nr 272581/. W związku z powyższym jakakolwiek zmiana stanu faktycznego będącego podstawą wydania zaskarżonej decyzji nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia zasadności odwołania od zaskarżonej decyzji.

Wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 34 ust. 2 ustawy o sus informacje zawarte na koncie ubezpieczonego i koncie płatnika składek prowadzonych w formie elektronicznej, które przekazane zostały w postaci dokumentu pisemnego albo elektronicznego, są środkiem dowodowym w postępowaniu administracyjnym i sądowym z zakresu ubezpieczeń społecznych. Jeżeli organ rentowy na podstawie materiałów zgromadzonych w postępowaniu administracyjnym zarzucił skarżącej zaległości składkowe w określonej wysokości za poszczególne okresy, to w postępowaniu sądowym skarżąca była zobowiązana co najmniej do odniesienia się do tych zarzutów /art. 221 k.p.c./ i wskazania własnych środków dowodowych. Skarżąca zaś w toku postępowania przed Sądem nie przedstawiła żadnego dowodu przeciwnego pomimo, że każda ze stron obowiązana jest do złożenia oświadczenia co do twierdzeń strony przeciwnej, dotyczących okoliczności faktycznych /art. 210 § 2 k.p.c./. Skarżąca jednakże tego nie uczyniła, pomimo

pouczenia, iż w przeciwnym razie Sąd dokona ustaleń na podstawie przedstawionych przez pozwanego wydrukach dot. rozliczenia konta i pokrycia należności dla płatnika.

Koniecznym jest zwrócenie uwagi, iż na skarżącym ciąży obowiązek wykazania, że stan zadłużenia jest inny niż wskazany w zaskarżonej decyzji zgodnie z treścią art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c. o czym strona została prawidłowo pouczona /k. 11 akt sprawy/.

Takie stanowisko zajął również Sąd Apelacyjny w Krakowie w sprawie III AUa 1371/12 LEX nr 1313292: Zgodnie z art. 46 u.s.u.s., płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Zatem wnioskodawca twierdząc, że za poszczególne miesiące wskazane w zaskarżonej decyzji opłacił należne składki w terminie lub kwestionując wysokość należności, co organ rentowy wykazał dokumentami rozliczeniowymi, winien te okoliczności udowodnić, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 232 k.p.c. oraz z regułą z art. 6 k.c., iż ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Na marginesie tylko należy wspomnieć, że przedmiotem rozpoznania sądu jest zasadność roszczenia odwołującego się od konkretnej decyzji organu rentowego. Od momentu wniesienia odwołania od decyzji organu rentowego do sądu rozpoznawana sprawa staje się sprawą cywilną, podlegającą rozstrzygnięciu według zasad właściwych dla tej kategorii. Odwołanie od decyzji pełni rolę pozwu, a jego zasadność ocenia się na podstawie właściwych przepisów prawa materialnego. Na tego rodzaju wadach decyzji skupia się też postępowanie sądowe, a wady spowodowane naruszeniem przepisów postępowania przed organem rentowym, pozostają w zasadzie poza przedmiotem postępowania. Konsekwentnie, podstawą rozstrzygnięcia sądowego mogą być tylko przepisy prawa materialnego i ewentualnie postępowania cywilnego, a nie przepisy procedury administracyjnej. Dlatego też zarzuty skarżącej dotyczące naruszenia przepisów postępowania administracyjnego nie były i nie mogły być w niniejszej sprawie rozpatrywane przez Sąd.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd na podstawie art. 477 ([\(\(HYPERLINK "http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296"\)\)](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU19640430296)) § 1 k.p.c. oddalił odwołanie i orzekł jak w wyroku.

Zgodnie z art. 98 k.p.c. i § 6 [HYPERLINK "http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20021631349"](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20021631349) pkt [HYPERLINK "http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20021631349"](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20021631349) 5 [HYPERLINK "http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20021631349"](http://isap.sejm.gov.pl/DetailsServlet?id=WDU20021631349) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. poz.490 z 2013r.) Sąd zasądził od wnioskodawcy na rzecz pełnomocnika organu rentowego koszty zastępstwa procesowego zgodnie z wynikiem procesu. W sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych dotyczącej odwołania od decyzji organu rentowego stwierdzającej zobowiązanie do zapłaty składek na fundusz ubezpieczeń społecznych, fundusz ubezpieczeń zdrowotnych, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i odsetek za zwłokę w określonych w decyzji kwotach wynagrodzenie pełnomocnika będącego radcą prawnym powinno być ustalane na podstawie § 6 rozporządzenia (tak uchwała SN z 7.05.2013 r. I UZP 1/13).